

en Kapitalstat, udarbejdet paa Grundlag af et af Professor Falbe-Hansen i „Nationaløkonomisk Tidsskrift“ offentliggjort Lovforslag, men med ikke ubetydelige Forandringer og Udvidelser. Da Udkastet, til Trods for at det var et første og maafe noget famlende Forsøg i en ny Retning, fandt en ikke ringe Tilslutning hos flere af Udvalgets Medlemmer, og da det er forudsæeligt, at de af Regeringen forelagte Skattelovforslag ikke kunne naa at komme til Behandling i Tinget i indeværende Samling, har man fundet det rigtigt at optage Udkastet til en Kapitalstat og en paa denne bygget Overføringslov i et „Beretningen“ ledjagende Bilag, idet man er gaaet ud fra, at der dog heri kunde ligge Momenter til Overvejelse, naar man atter en Gang vilde fremsætte Forslag til en Skattereform.

Man er ingenlunde blind for, at nærværende „Udkast“ kan og næsten naturligt nok nødvendig maa lide af visse Mangler og Fejl, der jo imidlertid kunne rettes ved en senere Bearbejdelse, og lige saa lidt er man blind for, at Tanken om en Kapitalstat ligesom overhovedet enhver ny Stat vil møde Indvendinger af mangehaande Art; i saa Henseende deler den kun Skæbne med Indkomst- og Formuestaten. Af disse mange Indvendinger ere dog kun tvende af den Betydning, at de her paa Forhaand bør nævnes og imødegaaes. Den ene vender sig imod det berettigede i at bestaate netop den Art af Kapital, som „Udkastet“ bestæftiger sig med, fremfor alle andre Arter af Formue, og hertil skal svares, at man har søgt at udsjondre 1) al Løs og forholdsvist ubunden Kapital (ikke bunden i Jord, Bygning eller Forretning), 2) al hidtil skattefri Kapital, og 3) den ikke direkte og selvstændig arbejdende Kapital. Det skal gerne indrømmes, at Grænsen mellem Løs og bunden Kapital, mellem bestattet og ubestattet Kapital og mellem arbejdende og ikke-arbejdende Kapital er mer eller mindre flydende og derfor vanskelig at drage; men man bør dog vistnok med nogen Føje hævde, at den Art af Kapital, der nærmest falder ind under alle 3 Kategorier, netop er den, der fremfor alle andre Arter bør inddrages under Bestatning, hvor Talen er om en ny Stat. Et Blik paa Udkastet til en Kapitalstat vil formentlig vise, at medens de allerfleste af de Kapitalarter, der ere medtagne, overvejende kunne betragtes som baade Løse, ubestattede og ikke-arbejdende, vil man næppe kunne finde en eneste, der ikke bestemt falder ind under en af de 3 Kategorier. Den anden Indvending, til hvilken foran sigtedes, gaar ud paa, at Kapitalstaten er ubillig,

uretfærdig, ja ligefrem umulig, fordi den aldeles ikke rammer de store, ofte meget store Indtægter, der stamme fra Jordbrug, Industri og Handel. Det er rigtigt, disse Indtægter rammes ikke og skulle heller ikke rammes af en Kapitalstat; thi i de Virksomheder, hvorfra disse Indtægter stamme, er Kapitalen netop bunden, paa mange Maader beskattet og i fuldeste Maal arbejdende. Vil man ramme disse Indtægter, er der kun een Vej at gaa, den rationelle: at indføre et andet Led af den engelske Indkomsttildebestatning, nemlig „en Erhvervs- eller Næringsstat“, og det er højst rimeligt, at en saadan Stat om føje Tid vilde føles at være et naturligt Supplement til „en Kapitalstat“: men dette kan saa langt fra benyttes som en Indvending mod Kapitalstaten, at det tværtimod maa betragtes som et af dens Fortrin, at den bærer Vej for ny Statsindtægt, hvis saadanne skulde tiltrænges. Overhovedet maa det vistnok snarere betragtes som en bestemt Fordel ved end en begrundet Indvending mod nærværende Forslag, at det vil anstille et alvorligt Forsøg paa en lempelig og gradvis Indførelse af den Indkomsttildebestatning, der har fundet en ikke ringe Grad af Sympati i Udvalget.

Med Hensyn til Udkastet til „en Overføringslov“ bemærkes, at den vel tilsyneladende ikke overfører synderligt større Beløb til Kommunerne end det af Regeringen forelagte Lovforslag, nemlig 6 Millioner, men at der er den store Forskel imellem dem, at medens de Kommunerne ved Regeringsforslaget doterede Millioner for en overvejende Del absorberedes af den samtidige fordrede Indkomst- og Formuestat, hvorved Fordelen af hele Foranstaltningen navnlig for Hartkornet vilde blive ret problematisk, søges Kompensationen her igennem Skattefilder, der ikke ville blive de kommunale Skatteydere til synderlig Bæver og allermindst falde bebyrdende paa Hartkornet, idet Kompensationen her hentes fra 2 Skatteobjekter, af hvilke det ene (Brændevinen) hidtil har glædet sig ved en i den hele civiliserede Verden usøgt lav Bestatning, næsten grænsende op til Skattefrihed, og det andet (Kapitalen) hidtil har været aldeles ubestattet. Intet kunde saaledes synes naturligere eller være mere retfærdigt end at lægge en Del af den Byrde, som man erkender at tynge utilbørlig paa højtbestattede Medborgere, over paa andre Medborgere, der hidtil have været helt eller næsten helt ubestattede; men alligevel maa man være forberedt paa, at der vil løfte sig et Namastrig mod at benytte „den fattige Mand's Snaps“ til at hjælpe Kommunerne, uagtet ingen er nærmere til